

18.4.2024

A9-0399/ 001-001

ИЗМЕНЕНИЕ 001-001

внесено от Комисия по икономически и парични въпроси

Доклад

Дануга Мария Хюбнер

A9-0399/2023

Третиране на риска от концентрация, свързан с централните контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг

Предложение за директива (COM(2022)0698 – C9-0411/2022 – 2022/0404(COD))

Изменение 1

ИЗМЕНЕНИЯ, ВНЕСЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,*

към предложението на Комисията

2022/0404 (COD)

Предложение за

**ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от [xxxx]
година**

за изменение на директиви 2009/65/ЕС, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третирането на риска от концентрация, свързан с централните контрагенти, и риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг

(Текст от значение за ЕИП)

* Изменения: нов или изменен текст се обозначава с получер курсив; заличаванията се посочват със символа **■**.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 от него,
като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейската централна банка¹,
в съответствие с обикновената законодателна процедура²,
като имат предвид, че:

- (1) С цел да се осигури съгласуваност с Регламент (ЕС) № 648/2012 и с оглед на подходящото функциониране на вътрешния пазар, в Директива 2009/65/ЕС е необходимо да се определи единен набор от правила за управление на риска от контрагента при сключваните от предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) сделки с деривати, на които лицензиран или признат по реда на посочения регламент ЦК е извършил клиринг. Директива 2009/65/ЕС налага регулаторни ограничения с оглед на риска от контрагента само за извънборсовите сделки с деривати, независимо от това дали дериватите са преминали централен клиринг. Споразуменията за централен клиринг намаляват риска от контрагента при договорите за деривати, поради което, при определянето на приложимите ограничения с оглед на риска от контрагента, е необходимо да се вземе предвид дали лицензиран или признат по реда на посочения регламент ЦК е извършил централен клиринг на дадения дериват и да се установят равни условия на конкуренция между борсово и извънборсово търгуваните деривати. За регулаторни цели и с оглед на нормативната съгласуваност е необходимо също така да се премахнат ограниченията с оглед на риска от контрагента, когато контрагентите използват ЦК, лицензиран в държава членка или признат по реда на Регламент (ЕС) № 648/2012, който да предоставя клирингови услуги на клирингови членове и техните клиенти.
- (2) За постигането на целите на съюза на капиталовите пазари и за ефективното използване на ЦК е необходимо да се преодолеят някои пречки в Директива 2009/65/ЕС пред използването на централен клиринг и да се предоставят разяснения в директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034. Прекомерната зависимост на финансовата система на Съюза от системно значими ЦК (ЦК от ниво 2) от трети държави поражда риск за финансовата стабилност, който трябва да бъде подходящо управляван. За осигуряването на финансовата стабилност в Съюза и адекватното ограничаване на потенциалния риск от верижна реакция във финансовата система на Съюза е необходимо да се предвидят подходящи мерки за улесняване на установяването, управлението и наблюдението на риска от концентрация, произтичащ от експозиции към ЦК. В този контекст директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 следва да бъдат изменени, за да се насърчат институциите и инвестиционните посредници да съобразят своите модели на стопанска дейност с въведените с изменението на Регламент (ЕС) № 648/2012 нови изисквания за клиринг и като цяло да подобрят начина, по който управляват риска, като при това се вземат предвид естеството, обхватът и сложността на пазарната им дейност. *Директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 следва да бъдат*

¹ ОВ С 385, 15.11.2017 г., стр. 10.

² ОВ С 434, 15.12.2017 г., стр. 63.

изменени също така, за да се поясни допълнително ролята на компетентните органи по отношение на всеки прекомерен риск от концентрация, който може да възникне от експозиции на поднадзорните им кредитни институции и инвестиционни посредници към ЦК, и по-специално ЦК от трети държави, които са от съществено системно значение за Съюза или за една или повече от неговите държави членки и които предлагат услуги, определени от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA), като услуги от съществено системно значение. Освен това компетентните органи следва да бъдат по-добре снабдени с допълнителни, по-подробни инструменти и правомощия по стълб 2, за да могат да предприемат подходящи и решителни действия въз основа на заключенията от своите надзорни оценки.

- (2a) *Компетентните органи следва да имат правомощието да правят преглед на плановете, които се изисква да бъдат изготвяни от кредитните институции и инвестиционните посредници, като вземат под внимание методиката за калибриране на изискването за активна сметка. С оглед на правилното осъществяване на прегледа на тези плановете компетентните органи следва да разполагат с подробностите относно равнището на клиринговите услуги, определени като услуги от съществено системно значение, които трябва да бъдат поддържани в активните сметки в ЦК в Съюза от финансовите и нефинансовите контрагенти, които подлежат на задължението за клиринг по член 7а, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 648/2012.*
- (3) Поради това директиви 2009/65/ЕС, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 следва да бъдат съответно изменени.
- (4) Доколкото целите на настоящата директива – подходящо наблюдаване и ограничаване, от страна на кредитните институции, инвестиционните посредници и техните компетентни органи, на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към ЦК от ниво 2, които предлагат услуги от съществено системно значение, както и премахване на ограниченията с оглед на риска от контрагента за сделките с деривати, на които лицензиран или признат по реда на Регламент (ЕС) № 648/2012 ЦК е извършил централен клиринг, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради своя мащаб и последици могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива 2009/65/ЕО

Директива 2009/65/ЕО се изменя, както следва:

- (1) В член 2, параграф 1 се добавя следната буква ф):
- „(ф) „централен контрагент“ („ЦК“) означава централен контрагент по смисъла на член 2, точка 1 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент

и на Съвета^{*2}.

^{*2} Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 1).“;

(2) Член 52 се изменя, както следва:

- а) в параграф 1, втора алинея встъпителният текст се заменя със следното:
„Рисковата експозиция към контрагент на ПКИПЦК по сделка с деривати, която не е преминала през централен клиринг при лицензиран по реда на член 14 от Регламент (ЕС) № 648/2012 или признат по реда на член 25 от същия регламент ЦК, не надвишава.“;
- б) параграф 2 се изменя, както следва:
- і) първа алинея се заменя със следното:
„Държавите членки могат да завишат ограничението от 5 %, предвидено в параграф 1, първа алинея, най-много до 10 %. Ако направят това обаче, общата стойност на прехвърлимите ценни книжа и на инструментите на паричния пазар, които ПКИПЦК държи при емитентите, във всеки от които е инвестирал над 5 % от активите си, не трябва да надхвърля 40 % от стойността на активите му. Това ограничение не се прилага за депозитите в подлежащи на пруденциален надзор финансови институции, нито за сделките с деривати с тези институции.“;
- іі) във втора алинея буква в) се заменя със следното:
„в) експозиции по предприети с този субект сделки с деривати, които не преминават през централен клиринг при лицензиран по реда на член 14 от Регламент (ЕС) № 648/2012 или признат по реда на член 25 от същия регламент ЦК.“.

Член 2

Изменения на Директива 2013/36/ЕС

Директива 2013/36/ЕС се изменя, както следва:

- (1) В член 74, параграф 1 [буква б)] се заменя със следното:
„[б)] ефективни процеси за установяване, управление, наблюдение и докладване на рисковете, в т.ч. екологичните, социалните и управленските рискове и произтичащия от експозициите към централни контрагенти риск от концентрация, на които са – или могат да бъдат – изложени в краткосрочна, средносрочна и дългосрочна перспектива, като се вземат предвид условията по член 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета^{*1};

^{*1} Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 1).“;

- (2) В член 76, параграф 2 се добавя следната алинея:
„Държавите членки задължават ръководния орган да изготви специални планове и

количествено измерими цели за определените в съответствие с член 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012 части с цел да може да наблюдава и управлява риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, предлагащи услуги от съществено системно значение за Съюза или за една или повече от неговите държави членки.“;

(3) В член 81 се добавя следният параграф:

„Компетентните органи оценяват и наблюдават, в светлината на изискванията на член 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012, начина, по който институциите управляват риска от концентрация, произтичащ от експозициите им към централни контрагенти, в т.ч. изготвените в изпълнение на член 76, параграф 2 от настоящата директива планове, а също така и постигнатия от тях напредък по съобразяване на моделите си на стопанска дейност със съответните цели на Съюза в тази област на политика.“;

(4) В член 100 се добавя следният параграф [5]:

„[5]. В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 ЕБО, в координация с ЕОЦКП, в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010, изготвя насоки с цел прилагане на съгласувана методика за включване на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, в провежданите за целите на надзора тестове за устойчивост.“;

(5) В член 104 параграф 1 се изменя, както следва:

а) встъпителният текст се заменя със следното:

„За целите на член 97, член 98, параграф 1, буква б), член 98, параграфи 4, 5 и 9, член 101, параграф 4 и член 102 от настоящата директива, както и за целите на прилагането на Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи разполагат най-малко със следните правомощия:“;

б) добавя се следната буква [н]:

„[н] да изискат от дадена институция да намали експозициите си към даден централен контрагент или да преразпредели експозициите по клиринговите си сметки в съответствие с член 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012, ако сметнат, че е налице прекомерен риск от концентрация към този централен контрагент.“.

Член 3

Изменения на Директива (ЕС) 2019/2034

Директива (ЕС) 2019/2034 се изменя, както следва:

(1) В член 26, параграф 1 буква б) се заменя със следното:

ефективни процеси за установяване, управление, наблюдение и докладване на рисковете, в т.ч. на произтичащия от експозициите им към централни контрагенти риск от концентрация, на които са – или могат да бъдат – изложени или които пораждат за други субекти – в краткосрочна, средносрочна и дългосрочна перспектива, като се вземат предвид условията по член 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета.“;

(2) В член 29 параграф 1 се изменя, както следва:

а) добавя се следната буква д):

„д) съществените източници и последици от риска от концентрация, произтичащ от експозициите им към централни контрагенти, и всяко съществено въздействие върху собствените средства.“;

- б) добавя се следната алинея:
„За целите на първа алинея, буква д) държавите членки задължават ръководния орган да изготви специални планове и количествено измерими цели за определените в съответствие с член 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012 части с цел да може да наблюдава и управлява риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, предлагащи услуги от съществено системно значение за Съюза или за една или повече от неговите държави членки.“;
- (3) В член 36, параграф 1 се добавя следната алинея:
„За целите на първа алинея, буква а) компетентните органи оценяват и наблюдават, в светлината на изискванията на член 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012, начина, по който инвестиционните посредници управляват риска от концентрация, произтичащ от експозициите им към централни контрагенти, в т.ч. изготвените в изпълнение на член 29, параграф 1, буква д) от настоящата директива планове, а също така и постигнатия от тях напредък по съобразяване на моделите си на стопанска дейност със съответните цели на Съюза в тази област на политика.“;
- (4) Член 39, параграф 2 се изменя, както следва:
- а) въстъпителният текст се заменя със следното:
За целите на член 29, буква д), член 36, член 37, параграф 3 и член 39 от настоящата директива и за целите на прилагането на Регламент (ЕС) № 575/2013 компетентните органи разполагат най-малко със следните правомощия:
- б) добавя се следната буква н):
„н) да изискат от дадена институция да намали експозициите си към даден централен контрагент или да преразпредели експозициите по клиринговите си сметки в съответствие с член 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012, ако сметнат, че е налице прекомерен риск от концентрация към този централен контрагент.“.

Член 4

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила необходимите законови, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до [Служба за публикации: въвежда се следната дата: 12 месеца след датата на влизане в сила на регламента за преразглеждане на Регламента за европейската пазарна инфраструктура]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.
2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 5

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 6

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател